

**KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO PREWENCJI i RUCHU DROGOWEGO**

EK - 2313 / 1891 / 13

Warszawa, dnia 07.2013 r.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Nadzoru
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**

Pani Jolanta Zaborska

Szanowna Pani Dyrektorko!

W odpowiedzi na pismo 1. dz. DN-PZTPZ-42-1-27/2013 w sprawie oceny wniosków z konferencji pt. „*Monitoring wizyjny w miejscach pozbawienia wolności*” zorganizowanej w dniu 22 kwietnia br. w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie przedstawiam, zgodnie z właściwością merytoryczną, stanowisko Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP na temat sformułowanych tez pokonferencyjnych.

Ad. 1. Problematyka stosowania monitoringu w miejscach detencji funkcjonujących w Policji umocowana została w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4a policjanci wykonujący czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze oraz administracyjno-porządkowe mają prawo mJn. do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu z pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, policyjnych izb dziecka, pokoi przejściowych oraz tymczasowych pomieszczeń przejściowych.

Ad. 2, W oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 15 ust. 10 pkt 6 ustawy o Policji wydane zostało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2013 r. *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zaczynianych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb*, które w sposób szczegółowy uregulowało zagadnienie stosowania monitoringu w miejscach detencji funkcjonujących w Policji.

Podkreślić należy, że z posiadanych w tym zakresie informacji wynika, iż w trakcie procedury legislacyjnej żaden z podmiotów opiniujących przedmiotowe rozporządzenie (...) nie zgłosił uwag dotyczących zmiany trybu regulacji z zakresu stosowania monitoringu w policyjnych miejscach detencji z rozporządzenia na poziom ustawy.

Niezależnie od powyższego, Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP stoi na stanowisku, iż wszelkie uwagi dotyczące poziomu regulacji, w kontekście obszarów zastrzeżonych w swej materii dla ustawy, powinny zostać ocenione przez uprawnione do tego podmioty.

Ad, 3, Policjanci we wszystkich swoich działaniach mają obowiązek poszanowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

Stąd również przepisy regulujące kwestie funkcjonowania policyjnych miejsc detencji zawierają normy gwarantujące poszanowanie godności i praw osób w nich umieszczanych.

Znajduje to potwierdzenie m.in. w obostrzeniu dotyczącym możliwości stosowania monitoringu w pokojach sanitarnych. Z jednej strony dopuszczona została możliwość zainstalowania zestawu kamerowego CCTV w tym miejscu, z drugiej zaś nałożony jest obowiązek wyposażenia go w funkcję uniemożliwiającą ukazywanie intymnych części ciała osoby umieszczonej w pomieszczeniu oraz wykonywania przez nią intymnych czynności fizjologicznych.

Podobnie w przypadku dokonywania szczegółowego sprawdzenia osoby przed umieszczeniem w tych miejscach, zagwarantowano, że czynność ta ma być wykonana w warunkach zapewniających poszanowanie intymności tych osób w miarę możliwości przez policjanta tej samej płci.

Niezależnie od powyższego informuję, że w dniu 27 maja br. do wszystkich komendantów wojewódzkich Policji oraz Komendanta Stołecznego Policji skierowane zostało pismo Dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP, w którym odniesiono się m. in. do kwestii funkcjonowania w pomieszczeniach pokoi, gdzie umieszczane są osoby zatrzymane lub doprowadzone w celu wytrzeźwienia, wyposażonych w kąpiki sanitarne.

Mając powyższe na uwadze, przypomniano, że kwestię warunków, jakim powinny odpowiadać PID i PdOZ regulują rozdziały 2 i 6 rozporządzenia MSW z dnia 4 czerwca 2012 r. (...). Z tego też względu przeznaczenie ww. pomieszczeń oraz ich wyposażenie techniczne powinno spełniać wymogi określone w w/wym, regulacji. Wykorzystywanie pomieszczeń niezgodnie z ich przeznaczeniem, a także doposażanie tych pomieszczeń w dodatkowy sprzęt, który nie został ujęty w treści przedmiotowego rozporządzenia, jest niezgodne zobowiązującymi w tej materii przepisami. W przypadku niedostosowania wyposażenia bądź warunków technicznych do obowiązujących w tym przedmiocie regulacji prawnych zalecono rozważenie możliwości zawieszenia z tego powodu działalności tych pomieszczeń lub nawet ich zamknięcie.

Zwrócono również uwagę na problem polegający na wykonywaniu czynności sprawdzenia osób przyjmowanych do PdOZ w miejscach, w których obraz z tych czynności jest rejestrowany przez monitoring wizyjny. W tej kwestii zalecono wdrożenie takich rozwiązań, aby w sytuacji dokonywania przedmiotowych sprawdzeń tych osób w miejscach w których zainstalowano kamery, posiadały one funkcję maskowania.

Natomiast, w dniu 21 czerwca br. ponownie do wszystkich komendantów wojewódzkich Policji oraz Komendanta Stołecznego Policji skierowano kolejne pismo, w którym poproszono m.in.

o dokonanie przeglądu istniejących w PdOZ i PID urządzeń monitorujących i dostosowania ich funkcjonowania do wymogów określonych w Rozporządzeniu MSW z dnia 4 czerwca 2012 r. (...). Podkreślono, iż zgodnie z § 14 i 38 przywołanego wyżej rozporządzenia (...) funkcjonowanie w PdOZ

1 PID urządzeń monitorujących jest oparte na fakultatywności, w zakresie możliwości ich stosowania. Stąd, mając powyższe na uwadze, zawnioskowano o wyeliminowanie tych przypadków, w których zainstalowane zestawy kamerowe CCTV w pokojach sanitarnych służących do utrzymania higieny osobistej, w szczególności z natrysków i toalety, działają nie wyposażone w funkcję uniemożliwiającą ukazywanie intymnych części ciała osoby umieszczonej w pomieszczeniu oraz wykonywania przez nią intymnych czynności fizjologicznych.

Ad, 4, Z informacji przesłanych z komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji wynika, że obraz z monitorowanych pomieszczeń w jednostkach Policji nie jest widoczny dla osób postronnych.

Ad. 5, Monitoring jest traktowany wyłącznie jako narzędzie ułatwiające nadzór nad osobami umieszczonymi w policyjnych miejscach detencji. Stąd przepisy regulujące metody i formy pełnienia

służby w tych miejscach, nie wyłączają obowiązku kontrolowania zachowania osób na bieżąco przez wizjer drzwi pokoju, w przypadku, gdy wykorzystywane są urządzenia monitorujące, a jedynie ograniczają ich częstotliwość.

Ad. 6. Zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami, osoby umieszczane w policyjnych miejscach detencji są niezwłocznie informowane o wyposażeniu tych pomieszczeń w urządzenia monitorujące, w tym służące do obserwowania i rejestrowania obrazu. Jeżeli kontrakt z \vw. osobami jest utrudniony z uwagi na zakłócenie jej świadomości, czynność tę należy wykonać po ustaniu przyczyny odstąpienia od realizacji tego obowiązku,

Ad. 7. W miejscach detencji funkcjonujących w Policji nie stosuje się atrap kamer.

Ad. 8 i 9. Obecnie funkcjonuje wiele instytucji i podmiotów, które w przypadku zauważenia takiej potrzeby mogą zainicjować i przeprowadzić badania empiryczne, czy też debatę publiczną dotyczącą skutków społecznych, psychologicznych, czy też ekonomicznych stosowania wideonadzoru. Policja jako jeden z podmiotów wykorzystujących tego rodzaju narzędzie będzie mogła włączyć się w podjęte działania i wyrazić swoje opinie i spostrzeżenia.

Pomimo wywołanej dyskusji na temat funkcjonowania monitoringu oraz jego wpływu na bezpieczeństwo przy jednoczesnym ograniczaniu praw osób pozbawionych wolności, uznać należy jednak, że policyjne miejsca detencji są miejscami specjalnymi, gdzie przebywają przede wszystkim osoby podejrzane o popełnienie przestępstw,

W związku z powyższym, w sytuacji, gdy osoby te, na czas określony przepisami, pozostają pod nadzorem funkcjonariuszy Policji, priorytetem pozostaje zapewnienie im maksymalnego poziomu bezpieczeństwa. Podkreślić należy, że nie bez znaczenia są również prawa tych osób, co znajduje swoje odzwierciedlenie w obowiązujących, w omawianym zakresie regulacjach prawnych, które w naszej opinii, w sposób dostateczny gwarantują ich zachowanie.

Dodać należy również, że w opinii policjantów pełniących służbę w tych miejscach, nowoczesny i sprawny system kamer przemysłowych jest elementem bezpośrednio przekładającym się na wyższy poziom bezpieczeństwa zarówno policjantów, jak i osób w tych pomieszczeniach umieszczonych. Funkcjonowanie podglądu wizyjnego pokoi, w których przebywają osoby zatrzymane umożliwia natychmiastową reakcję policjantów sprawujących nad nimi nadzór.

DYREKTOR
Biura Prewencji Ruchu Drogowego
Komendy Głównej Policji
ml. insp. Marek WALCZAK